

Anjouk

1. Kiskirályok

- az ország széttagolt az utolsó Árpád-házi királyok alatt
- önálló törvénykezés, és akár saját pénz használata
- területek: Borsa Kopasz – Alföld, Kőszegiek – Dunántúl, Csák Máté – Felvidék, Kán László – Erdély
- folyamatos harcok és elégedetlenség

2. A rend megszilárdítása

- a jelöltek közül (Vencel, Ottó) Anjou **Károly Róbert (1308-1342)** szerzi meg a trónt
- fokozatosan megtöri a kiskirályok hatalmát (egymás ellen használja őket)
- **1312** rozgonyi csata fényes győzelem
- a Felvidéket Csák Máté halála után tudja visszaszerezni (1321)
- a királyhoz hű, új nemesség létrehozása (Kanizsai, Lackfi, Garai)
- a birtokokkal fontos tisztségek is együtt jártak, ezeket a király visszavehette (*honorbirtok*)

3. Gazdaság

- Felvidék visszaszerzése ⇒ bányák ismét termelnek
- bányabér (*urbura*) bevezetése (a nemes részesül a termelésből, érdeke bányát nyitni)
- Európa egyik legnagyobb termelése nálunk lesz (Felvidék, Erdély)
- új központi pénz az aranyforint
- kamara hasznát nem alkalmazza (aranybulla értelmében)
- az új adófajta, a *kapuadó* a jobbágyokat terheli
- kereskedőket a *harmincadvám* terheli (3,33%)

4. Külpolitika

- cseh, lengyel kapcsolatban diplomácia (Luxemburgi János cseh és III. Kázmér lengyel király)
- **1335** visegrádi királytalálkozó
  - új kereskedelmi utak Bécs elkerülésére Prága irányába
  - ha a lengyel király utód nélkül hal meg, magyar örökli a trónt (1370-ben ez történik)
- dinasztikus házasságok főleg Itália irányába

5. A lovagkirály

Nagy Lajos (1342-1382)

1. Külpolitika

- lovagkirály

- *banderiális* hadsereg megalapítása (a nemesek saját zászló alatt vezetik a sereget)
- Nápolyi hadjárat (testvére, András meggyilkolása miatt), végül sikertelen
- folyamatos harcok, déli és keleti terjeszkedés (Havasalföld, Moldva elfoglalása)
- **1370**-tól elnyeri a lengyel trónt (*perszónalunió*: egy király két, vagy több országban uralkodik, az ottani törvényeket külön-külön betartva)

2. Törvények

- megújította az aranybullát
- **1351** ősiség törvénye
  - egy és ugyanazon nemesség elve
  - a nemes földje mindig elsőszülöttre (fiú) száll, ha nincs, a király visszakapja (1848-ig megmarad)
- *úriszék* kialakítása, a helyi főúr bírászkodhat a kisebb ügyekben

3. Trónutódlás

- két lánya van
- Hedvig öröklő a lengyel trónt ⇒ szentté avatják
- **Mária** a magyart (**1382-1387**), férje Luxemburgi Zsigmond

Magyar középkor linkgyűjtemény: <https://www.ketperctori.hu/magyar-k%C3%B6z%C3%A9pkor-linkgy%C5%B1jtem%C3%A9ny>

Kiskirályok

Aranyforint

Nagy Lajos hadjáratai